

érdekében, hogy kezdeményezze, irányítsa, szabályozza, segítse a tanítványok gondolkodási-cselekvési tevékenységét. A felnőttoktató emberi kapcsolatok közegében munkálkodik, a tanítási folyamat során ismereteket, tudásokat közvetít; kompetenciákat fejleszt, példát mutat, gondolkodásra serkent, cselekedtet stb. Céljai megvalósítását a verbális, non-verbális és metakommunikációs tevékenységén keresztül tudja elérni (Csoma, 2003). A pedagógus és a felnőttoktató kompetenciái közötti különbségek elsősorban a kompetenciák minőségében ragadhatóak meg, nevezetesen ahogyan az oktató konfliktusokat old meg, a tanulókkal kommunikál, viszonyul hozzájuk. A felnőttoktatásban a pedagógiában megszokott alá-fölérendeltségi viszonyt ideális esetben mellérendeltség, azaz partnerviszony váltja fel; az oktató felnőtt tanulókkal dolgozik együtt, akiket egyenrangúként kezel különböző szituációkban: elismeri, és a tanítási-tanulási folyamatba beépíti előzetes tapasztalataikat. A tanár és a felnőtt diákok között kétirányú kommunikáció, tapasztalatcsere zajlik.

Befejezés

A felnőttképzés eredményességének sokféle feltétele van. A kitűzött célok eléréséhez alapvető fontosságú a szakszerű szervezés és adminisztráció, a megfelelő tanulási környezet biztosítása, a curriculum gondos megtervezése és a megfelelő minőségű tananyag elkészítése a felnőttképzés módszertani alapelveinek figyelembevételével, valamint az oktatók szakavatott munkája. A gyermekek és a felnőttek oktatásának és képzésének alapvetően eltérő jellemzői miatt, a felnőtt korúak fejlesztése egészen más ismereteket és kompetenciákat igényel az oktatóktól, mint a hagyományos értelemben vett oktatás, ezért a felnőttoktatóknak újfajta tanítási kultúrát, módszertant kell elsajátítaniuk, következésképpen szükség van képzésükre, továbbképzésükre. Így a felnőttképzéssel foglalkozó szakemberek a felnőttképzés kiegészítő funkciójának értelmében a felnőttképzés alanyaivá is válnak egyszerre, képzésük iskolarendszerű és iskolarendszeren kívüli képzési formában egyaránt történhet.

IRODALOM

- Csoma Gyula (2003): *Mesterség és szerep. A nevelési-tanítási szerep a pedagógusok és andragógusok munkájában*. PTE FEEFI, Pécs.
- Durkó Mátyás (1999): *Andragógia – A felnőttnevelés és a közművelődés új útjai*. Magyar Művészeti Intézet, Budapest.

FODOR ISTVÁNNÉ

igazgató

Mezőkovácsházi Csanád Vezér Általános Iskola

és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény

Mezőkovácsháza

Tehetséggondozás az általános iskolában

Tehetséggondozó programunkat a 2005/2006-os tanévben vezettük be 5. osztályban, s folytatjuk felmenő rendszerben.

A program bevezetését a következők indokolták:

- A nevelőtestület érezte, hogy túl kell lépni az 1-3 fő részére szervezett tehetség-gondozáson, az oktatást meg kell újítani.
- Az általunk tehetségesnek ítélt tanulókat gyakran túlterheltük, több tárgyból versenyeztettük.
- A tehetség megítélése a tantárgyi teljesítmény és a pedagógusok véleménye alapján történt, így csak a jó tanulmányi eredményű tanulók részesültek fejlesztésben.
- Az alulteljesítő tehetségek elkallódtak.
- A XXI. sz. információrobbanása már nem a kész tudás átadását helyezte előtérbe, hanem azoknak a készségeknek és képességeknek a fejlesztését, melyek elősegítik az ismeretszerzést. Ennek megvalósítására módszertani megújulásra, szemléletváltásra volt szükség.
- A szülők is igényelték a program bevezetését.

Tehetséggondozó munkánkban abból indulunk ki, hogy minden gyermek tehetséges valamilyen. Ezt a tehetséget igyekszünk felfedezni és fejleszteni. A tehetségfejlesztés területén végzett munkánkért 2011 februárjában megkaptuk az Akkreditált Kiváló Tehetségpont címet.

1. Az iskola bemutatása

A Csanád Vezér Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Békés megye leghátrányosabb kistérségében, Mezőkovácsházán található. A település 6500 fős kisváros.

Iskolánk összetett iskola. 2003. szeptember 1-jétől fenntartói döntéssel bővült a feladatkör az alapfokú művészetoktatási feladatok ellátásával. Gyermeklétszámunk 401 fő. Első és második évfolyamos tanulóink iskolaotthonos, a harmadik és negyedik évfolyamosok tantárgycsoportos formában tanulnak. Két napközis csoport működése biztosítja, hogy a gyerekek a szabadidő hasznos eltöltése mellett pedagógus segítségével hatékonyan készülhessenek fel a tanórai foglalkozásokra. Első osztálytól biztosítunk lehetőséget az idegen nyelv tanulására, de csak az érdeklődők számára, szakköri keretben. Tantárgyi órakeretben 4. osztálytól tanítjuk az angol és német nyelvet. 5. osztálytól emelt óraszámú nyelvi képzést hirdetünk meg csoportbontásban, heti 5 órában. Tanulóinkat 6. osztálytól készítjük fel az ECDL vizsgára. 7. osztálytól a délutáni foglalkozások keretében lehetőség van a második idegen nyelv alapjainak elsajátítására.

A művészetoktatásban a zenei (trombita, furulya, fuvola, klarinét, szaxofon, szintetizátor-keyboard, zongora, hegedű) és a grafika tanszakon folyik művészeti képzés. Növendékeink száma 105 fő, melynek jelentős részét az általános iskola diákjai alkotják. Mivel a térségben több településen folyik művészeti képzés, így kevés a bejáró vidéki tanulók száma.

Tanulóink jelentős része hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű. Segítjük a nehéz körülmények között élő gyermekek felzárkózását, de fontosnak tartjuk a tehetséggondozást is.

2. A tehetségfejlesztés céljai

Iskolánk pedagógiai programjában is kiemelt terület a tehetséggondozás.

Legfontosabb célkitűzéseink:

- a felnőttélet sikeressége szempontjából nélkülözhetetlen kulcskompetenciák fejlesztése,
- a tanulók egész életen át tartó tanulásra való felkészítése,
- a differenciált és kooperatív tanulási módszer alkalmazása,
- az intellektuális képességek minél magasabb szintre juttatása,

- az alulteljesítők felzárkóztatása,
- a tehetséges gyermekek erős oldalának a támogatása, a gyenge oldal kiegyenlítése,
- hatékony tanulási módszerek megismertetése, alkalmazása,
- személyiségfejlesztés, szociális képességek fejlesztése,
- felkészítés a középiskolai tanulmányokra,
- a motiváció folyamatos fenntartása.

A fejlesztő munka eredményeként célunk az, hogy 8. osztály végére minél több tanuló kerüljön az intellektuálisan kiváló kategóriába. Arra törekszünk, hogy a szociokulturálisan hátrányos helyzetből érkező diákok /többnyire alulteljesítők/ a képességeiknek megfelelő teljesítményt nyújtsák az egyes tantárgyakból, minél többen kapcsolódjanak be az ECDL vizsga megszerzésébe, és ismerkedjenek meg a második idegen nyelv alapjaival.

A tehetséggondozás már elkezdődik alsó tagozaton, de a komplex fejlesztés csak 5. osztálytól valósul meg.

3. Az alsó tagozaton folyó tehetségfejlesztő munka

Kisiskolás korban elsősorban alapozó munkát végzünk, a készség- és képességfejlesztésre helyezzük a hangsúlyt. Célunk a tapasztalatszerzésre épülő megismerés, a kooperatív tanulási technikák alkalmazása és az egyéni fejlettséghez igazodó, differenciált fejlesztés. Alkalmazzuk az egyéni tehetséggondozást, tanulóink műhelymunkákban is részt vehetnek.

3.1. Színjátékos tehetséggondozó műhely

A művészeti nevelés segítségével kisdíjakjainkat sikerélményhez juttatjuk. Foglalkozunk a színjáték és a drámai kifejezőeszközök használatával, a mondanivaló biztos megfogalmazásával, a helyes hangképzéssel és szövegmondással, a kreatív gondolkodás fejlesztésével. Heti 2, bemutatkozások előtt heti 3-4 órában próbálunk a gyerekekkel. Minden évben színpadra viszünk 2 színdarabot.

3.2. Komplex tehetséggondozó műhely

Alsó tagozatos tehetséggondozó tevékenységünk közé tartozik a projektpedagógia alkalmazása. Problémamegoldó feladathelyzetből kiinduló, készségeket fejlesztő gyakorlati tevékenységeket végeznek a tanulók. A jelenségek együttes, átfogó megtapasztalását, a teljességben megmutató szépség élvezetét tartjuk fontosnak. A projekt egy-egy témát különböző oldalról körülfárja dolgoz fel (tudományok, művészeti ágak, mindennapi gyakorlat). Mivel a projekt módszer maga sokrétűségével a képességek nagy spektrumát öleli fel, ezáltal sokféle tehetség megjelenésére ad alkalmat.

3.3. Közlekedési tehetséggondozó műhely

Célunk a közlekedési kultúra alakítása, a biztonság növelésének elősegítése, valamint gyors és hatékony válaszok adása a napi kihívásokra.

Eredményként várjuk el a közlekedési ismeretek bővülését, a kerékpározás gyakorlatának elsajátítását, az alapvető műszaki, egészségügyi ismeretek megszerzését, együttműködési készségek kialakulását.

A program során fejlesztjük a gyerekek problémamegoldó gondolkodását, felelős döntéshozatali képességeiket, kommunikációs készségeiket, figyelmüket, türelmüket. Felkészítést kapnak arra, hogy a digitális, számítógépes közlekedési programokat használni tudják.

Iskolánk elsők között kapcsolódott be a „Zebraakadémia” elindításába, így 3. évfolyamos tanulóink közlekedési ismeretek oktatásában részesülnek. Bevezettük a „Zebrazsaru” programot is, amelyben a tanulók aktívan segítik a hivatásos állományú rendőrök munkáját a bal-esetmentes közlekedésben.

4. A felső tagozaton folyó tehetségfejlesztési munka

4.1. A program célja, alapelvei

A program a képességek fejlesztésére irányul, a gazdagítás szervezeti kereteit a délutáni blokkok adják. A tanórai és a tanórán kívüli foglalkozásokon is megvalósítjuk a tanulók önálló ismeretszerzésére épülő tanítási/tanulási formát.

A program alapelvei: tudományterületek integrálása a képességfejlesztés érdekében; a tudásszint növelése a szaktárgyi versenyekbe történő bekapcsolódással; a tanulók kreativitásának fejlesztése és a tevékenység-központúság.

4.2. A programba történő beválogatás

Negyedik osztály végén elkezdődik a programba való beválogatás. A pszichológus rész-képesség-mérést végez a figyelem mennyiségére, minőségére, verbális, vizuális memóriára, figurális lényeglátásra, valamint a problémamegoldásra vonatkozóan.

A mérés mérőlapok segítségével történik. A tanulóknak előre nem kell készülniük, mivel nem tantárgyi teljesítményt mérünk. A szavak emlékezetből való leírása, ábrák rajzolása, számsorok befejezése, a sorba illő megfelelő képek kiválasztása a feladat.

A tehetségazonosítás e mérés, a tanulmányi eredmények, az osztályban tanítók és az osztályfőnökök véleménye alapján történik. Hat év tapasztalatából elmondhatjuk, hogy az osztálylétszámokhoz viszonyítva a gyerekek nagy számban kerülnek be a programba.

5. osztályban az év elején az azonosítás alapján a differenciált képességfejlesztésben részesülő tanulók újabb vizsgálatban vesznek részt az intelligenciára, a személyiségre, a szorongásra, a motivációra, a tanulási orientációra vonatkozóan. Az 5. évfolyamon tanuló gyerekek szülei év elején általános, év végén egyéni tájékoztatást kapnak a mérés eredményeiről.

6. évfolyamon pszichológiai mérés nincs, de fontosnak tartjuk, hogy a szülőket tájékoztassuk gyermekük egyéni előrehaladásáról. Ekkor összegyűjtjük a „programos” tanulókat tanító pedagógusok véleményét. Eszmeceserét folytatunk egyenként a szülőkkal gyermekük tanulmányi előmeneteléről, az iskolához való viszonyukról. Javaslatokat teszünk és fogadunk a hatékonyabb, testreszabott fejlesztés érdekében. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a szülők ezt örömmel fogadták és fogadják.

7. osztályban félévkor és 8. osztályban év végén újabb mérésekre és egyéni szülői tájékoztatásra kerül sor.

5. Hatásvizsgálatok, ezek eszközei

Az ötödik osztály év eleji, év végi, a hetedik osztály félévi és nyolcadik osztály év végi méréseiből készülnek el a hatásvizsgálatok. Minden „programos” tanulóra kiterjedően részletes eredménnyel, információval rendelkezünk az intelligenciára, tanulási motivációra, orientációra, szorongásra vonatkozóan. Mérőlapokat töltenek ki a gyerekek, ezeket értékeli a pszichológus, s az itt kapott eredményeket beépítjük a tehetségfejlesztő munkába.

A mérőeszközök az alábbi területeket mérik:

Intelligencia, általános intellektuális képességek

Az értékelés során pontos ismerettel rendelkezünk arról, hogy kik tartoznak az intellektuálisan kiváló, a lényegesen átlag feletti, az átlag feletti, az átlagos, az átlag alatti és az intellektuálisan gyengébb kategóriába.

Tanulási motiváció

Belső motiváció nélkül nem fejlődik a tehetség, ezért fontos ennek a tényezőnek a követéses vizsgálata is. Ismeretet szerzünk arról, hogy tanulóink melyik csoportba tartoznak: a követő, a kognitív vagy a teljesítő dimenzióba.

Miért tanulnak?

- Szülő iránti szeretetből?
- Hogy elfogadják őket a pedagógusok?
- Mert érdekli őket az, amit csinálnak?
- Felelősségből?

Tanulási stratégia

A tanulásmódszertani foglalkozásokon és a tanórákon is foglalkozunk a tanulási stratégia fejlesztésével.

A mérésből megtudjuk, hogyan tanulnak tanulóink:

- mélyrehatóan,
- szervezeten,
- vagy reprodukálón.

Szorongás

Nagyon fontos terület, mert a szorongás kedvezőtlenül befolyásolja a képességek fejlődését, a teljesítményt. A szorongási értékek ismeretében a pedagógusok megbeszélést tartanak, feltárják a szorongás okát, s elkezdik a fejlesztő munkát.

Személyiség

Az eredmények megmutatják, hogy egyes tanulóknál milyen értékei vannak az extravertciónak, a neuroticizmusnak, a pszichoticizmusnak, a szociális konformitásnak.

A méréseket végző pszichológus tájékoztatja a tantestületet a mérés eredményéről, a pedagógusok elmondják tapasztalataikat a gyerekek iskolai viselkedéséről, tanulmányi eredményéről, motivációjukról, illetve motiválatlanságukról. A közös beszélgetésre alapozva folytatjuk a további fejlesztő munkát.

A tehetségfejlesztést integrált formában végezzük. Délelőtt minden tanuló a saját osztályában tanul a kerettanterv követelményei szerint. Délután a programban részt vevők számára gazdagító foglalkozásokat szervezünk anyanyelvből, idegen nyelvből, matematikából, természettudományokból. A tanulók még „sakk gazdagítón” is részt vehetnek. Ezekben a foglalkozásokon nem a délelőtti tananyagot mélyítjük el, hanem a feldolgozási készségek, kritikus, kreatív, problémamegoldó gondolkodás fejlesztésére helyezzük a hangsúlyt. Ezen kívül összefüggések felismerésére és alkalmazására, valamint önálló kutatásra ösztönözzük a gyerekeket. A programban részt vevő tanulók mindegyike valamelyik gazdagító foglalkozás tagja.

Azoknak, akik nem vesznek részt a programban, illetve az alulteljesítőknél korrepetálást, felzárkóztató foglalkozást szervezünk, ahol az ismeretek elmélyítésére, segítségadásra helyezzük a hangsúlyt.

Minden osztály számára tanulásmódszertan foglalkozást biztosítunk, melynek elemei a tanórákba is beépülnek. A foglalkozásokat osztálykeretben tartjuk csatlakozó órában. Egyéni, kooperatív, csoportos, frontális munka keretében önismereti tesztek, szövegértési feladatok, vázlatkészítés, olvasástechnika, szókincsfejlesztés, tanulási technikák gyakorlása, tanulási

módszerek kipróbálása, didaktikai és táblajátékok, feleléstechnika, szorongás kezelése szerepelnek a főbb tevékenységi formák között.

Tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon is alkalmazzuk a gazdagítás 4 fajtáját.

– „Mélységben történő gazdagítás” során több lehetőséget kínálunk a tehetséges gyerekek számára. A könyvtár, a művelődési ház, az internet adta lehetőségeket használjuk ki munkánk során.

– A „tartalmi gazdagítást” a tanórákon alkalmazzuk. Figyelembe vesszük a tanulók érdeklődését, motivációját.

– A „feldolgozási képességek gazdagítása” átfogja egész tehetséggondozó munkánkat a tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon egyaránt. Fontos feladatnak tekintjük a kreatív és kritikus gondolkodás fejlesztését.

– A tehetséges gyerekek ugyanannyi idő alatt több ismeretet képesek feldolgozni társaiknál, ezért alkalmazzuk a „tempóban történő gazdagítást” is. Közkedvelt a gyerekek körében a brainstorming és a buzz-csoport alkalmazása. A brainstorming technikája a kreativitást fejleszti, gyakran használjuk tervezési technikaként. A gyerekek alternatív javaslatokat gyűjtenek, szabadon számyalhatnak az ötletek, a csoport valamennyi tagjának a véleménye figyelembe vehető. A „buzz-csoport” alkalmazása a kreatív gondolkodás fejlesztése mellett a diákok közötti interakciót is erősíti. „Philips 66” módszerként emlegetik, ugyanis 6 fős csoportokban 6 percig dolgoznak együtt a gyerekek. Fontos, hogy a választott témát konkrétan fogalmazzuk meg, ezzel elősegítjük a vita problémamentes lezajlását.

Tehetségsegítő munkánkat a délutáni időszakban megszervezett projektek egészítik ki.

– A **Néphagyományok projekt** Erdély történetével, a székelyek eredetével, történelmi nevezetességekkel, irodalmi emlékhelyekkel, népi játékokkal ismerteti meg a tanulókat. Célunk az elméleti tudás bővítése mellett a sokoldalú személyiségfejlesztés, nemzeti kultúránkhoz, történelmünkhöz és néphagyományainkhoz fűződő pozitív érzelmi viszonyulás kialakítása, az elődök életviszonyainak megismertetése.

– A **Heuréka (ókori találmányok) Lepereg az idő homokja** című projekt tartalma is összetett. A tanulók tevékenykedtetés közben foglalkoznak a fizikai jelenségekkel (mértékegység, arányosság, gravitáció, nyomás). Megismerik az évszakok váltakozása közben kialakult földi jelenségeket, Leonardo találmányait. Az ókori olimpiai játékok, sportversenyek világába is betekintést nyerhetnek.

– A **Környezetvédelmi projekt** a környezet témakörét öleli fel, miközben bevezet a népi mesterségek világába is. A tanulók ismeretet szereznek a növények életéről, megismerkednek a teafőzés tudományával. A tanteremben tanult ismereteket környezetvédelmi vetélkedőn és az arborétumban is hasznosítják.

– Kedvelt a gyerekek körében a **CSALMÁDÉ, avagy fókuszban a család** című projekt. Híres családok felkutatása, családfa, címer készítése, legnagyobb családi ünnepek jellemzői, szokásai szerepelnek a célkitűzések között. A projekt fejleszti a tanulók kreativitását, kritikai és problémamegoldó gondolkodását is. Az ismeretek elsajátítása mellett alkalom nyílik ajándéktárgyak készítésére is.

A projektekben való részvétel önkéntes, az érdeklődésére, a motivációra épül. Egy projekt időtartama 3 hónap, a téma évről évre bővül, a tanulók érdeklődése szerint módosul.

6. Alkalmazott módszerek

A differenciálás hatékony módja a tehetséggondozásnak. Kiemelt területként kell kezelni az oktatásban, mivel ez olyan módszer, mely szem előtt tartja a tanulók egyéni különbségeit, képességeiket. A differenciálással tudjuk fokozni a teljesítményt, erősíthetjük a motivációt. Ezt a módszert alkalmazzuk a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozásokon egyaránt.

Fontos feladatnak tekintjük a kooperatív technikák alkalmazását is. Iskolaszociológiai vizsgálatok eredményei is azt mutatják, hogy a család szocio-ökonómiai státuszától erősen függnek a gyerekek iskolai eredményei. A kooperatív tanulási technikák alkalmazásával a családi háttértől függetlenül a gyerekek jobban szeretnek iskolába járni és eredményesebben tanulnak. Társas kapcsolataik bizonyíthatóan fejlődnek, énképük javul, értékrendjük a tolerancia, az elfogadás és a szeretet irányába változik. A kooperatív tanulás során a cselekvő együttműködés, a társas kapcsolatok, az ismeretek és képességek elsajátítása során átélt öröm együttesen hozza létre az optimális, tanulásra irányuló aktivációs szintet. A kooperatív tanulás ideális terepe a tanulási motívumok egyidejű működtetésének, fejlesztésének. A csoportmunka fontos eleme a kölcsönös pozitív függés, mely feltételezi a társak támogatását, ellenőrzését, az egyéni és a másik fejlődéséért érzett felelősséget. A csoportok 4-6 hétig dolgoznak együtt, általában heterogén összetételűek: jó, közepes és gyenge képességű tanulók közösen, egymás munkáját segítve végzik tevékenységüket. A csoportkialakításkor figyelembe vesszük a lányok és fiúk arányát, a tanulók egymáshoz való viszonyát.

Munkánk során a szülők aktív közreműködésére is számítunk. Az osztályfőnökök folyamatos kapcsolatot tartanak a programban részt vevő tanulók szüleivel. Szülői értekezleteken, fogadóórákon is lehetőség nyílik a személyes beszélgetésre, így a szülő és a pedagógus között létrejön az információcsere.

7. A tehetségfejlesztés további területei

Munkánk során nagy hangsúlyt fektetünk a motivációra, a pozitív megerősítésekre, a gyerekek személyiségének fejlesztésére, a bármilyen területen kibontakozó tehetség felkarolására. Ezért sokféle lehetőséget biztosítunk gyermekeinknek önmaguk kipróbálására.

A gazdagító foglalkozások főleg az intellektuálisan kiválóknak nyújtanak lehetőségeket, de ugyanolyan hangsúlyt fektetünk a sport, a művészi (zenei, képzőművészeti, előadó-művészeti) tehetségek kibontakoztatására és fejlesztésére.

A hagyományos tanórán (ének) és az alapfokú művészetoktatásban is a zenei hallási képességeket fejlesztjük, hiszen a vizsgálatok eredményei is bizonyítják, hogy az iskolai tanulás-hoz nélkülözhetetlen alapképességekkel ezek nagymértékben összefüggenek.

A művészetoktatásban a zenei tanszakokon, a képző- iparművészeti ágon belül a grafika tanszakon folyik tehetséggondozás. A fejlesztés a főtárgyi és a szolfézs órákon valósul meg, melynek területei: hallás, belső hallás, zenei kifejezőmód. A fent említett fejlesztéseken túl fő cél a biztonságos hangszerkezelés, a hangszertechnika alkalmazása. Tehetséges tanulóinknak lehetőségük van a B tagozaton heti 2x45 percben magasabb szintű tananyag elsajátítására.

További fejlesztési lehetőséget jelentenek a kamarazenei (heti 1 óra) és zenekari (heti 2 óra) foglalkozások is.

A grafika tanszakon tanuló tehetséges növendékek a kötelező tanórai foglalkozásokon túl heti egy órában tehetségfejlesztő órákon vesznek részt. A heti 5 órás foglalkozás során a következő területek fejlesztésére kerül sor:

- formaérzék,
- térérzékelés,
- funkció és forma összefüggésének felismertetése,
- kompozíciós készség.

A fejlesztés során bővülnek a növendékek gyakorlati ismeretei, jártasságot szereznek a kollázs- és festőtechnikákban, a makett- és modellkészítésben. A pedagógus nagy hangsúlyt fektet a színharmóniák, szinkontrasztok tudatos használatára, a részletek egymáshoz és az egészhez viszonyított arányainak helyes megítélésére, a vizuális nyelv eszközeinek tudatos

használatára. A művészetoktatásban alkalmazzuk a gyorsítás módszerét a zenei és a grafika tanszakokon egyaránt.

Az iskolán kívüli és szabadidős foglalkozások fejlesztő szerepe kétségtelen a tehetség-gondozás területén. Nyári táboraink megvalósítása során lehetőséget biztosítunk a részvételre tehetséges és nem kifejezetten tehetséges, de érdeklődő tanulóinknak is.

Képzőművészeti táborunkat kifejezetten tehetséges tanulóink számára szervezzük meg, hogy a nyári szünet alatt alkalmat teremtsünk kreativitásuk kibontakoztatására. Az alkotás öröme, sok új élmény, tapasztalat megszerzése érdekes és hasznos kikapcsolódás, mely a résztvevők fejlődését és különböző kompetenciák fejlesztését szolgálja.

A táborba a rajzolni, festeni, kézműveskedni szerető tanulókat válogatjuk be, akik érdeklődnek a képző- és iparművészeti technikák iránt. A felvételt nyerni kívánó gyerekeknek egy-egy pályamunkát kell készíteniük tetszőleges technikával és témában. A táborvezetők a pályamunkákat megtekintik, értékelik, figyelve a kreativitásra és kézügyességre. Ez után az elbírálást követik. Figyeljük a motivációt, az elkötelezettséget, az érdeklődést, a tanulási és alkotási vágyat, az új dolgok iránti nyitottságot, a csapatszellemet. Figyelünk a gyerekek kiemelkedő asszociációs készségére, a személyiségvonásokra. (kiegyensúlyozott, ambiciózus, igényes, jó megfigyelő, precíz, több módon ki tudja fejezni gondolatait). Rendkívül fontosnak tartjuk továbbá a gyerekek érdeklődését és az önkéntességet.

Évről évre megszervezzük nagy sikerű „**Mindent bele!**” táborunkat, melynek nevéből is kiderül, hogy komplex tevékenységeket biztosít a gyerekek számára. A tábor elsősorban a szabadidő hasznos, tartalmas eltöltését biztosítja. Nem csupán a kiváló intellektuális képességekkel rendelkező tanulóink vesznek részt a programokon, hanem valamely, más területen tehetséges gyerekek is. A tábor önkéntes, minden „csanád vezéres” diák igénybe veheti.

Szintén hagyománya van a **balatoni táboroztatásnak**. A tanulók egy hetet tölthetnek az iskola által fenntartott üdülőben, Szántódon. A program többnyire a kikapcsolódást, a pihenést biztosítja. A résztvevők az egy hét folyamán megismerkednek a környék nevezetességeivel, de a játéknak, a kötetlen foglalkozásoknak van hangsúlyos szerepe.

Évek óta szervezzük a sportban kiváló tanulók számára a **Sporttábort**. Nagyon nagy az érdeklődés, a gyerekek igen szép számmal vesznek részt az egész napi edzéseken és a „lazító foglalkozásokon”.

A dúsítás lehetőségeit kihasználva játékos, kötetlenebb formában is kapcsolódunk a délelőtti órák tananyagához a következő területeken:

- sportfoglalkozásokon,
- egészségnevelési vetélkedőkön,
- akadályversenyeken,
- szaktárgyi és sportversenyeken,
- szakkörökön: tantárgyi, mazsorett, origami, aerobik.

Minden tanév elején a hagyományoknak megfelelően, valamint a tanulók igényeinek felmérése alapján alakítjuk ki azt a kínálatot, amit meghirdetünk. Iskolánkban a nemzeti identitástudat kialakítását szolgálják az osztályok tanulmányi kirándulásai. A tanulók önmegvalósítását segítik a Csanád Vezér Hét keretében megrendezett mentálhigiénés, sport, művészeti rendezvények.

A tehetséges tanulóink műsorral készülnek az iskolai rendezvényekre:

- tanévnnyitó,
- megemlékezések (október 6., október 23., március 15.),
- karácsonyi hangverseny,
- a zene világnapja,

- ballagás,
- tanérvzáró.

Az iskolához tartozó Jövönk Zálóga Alapítvány báli rendezvény keretében ad lehetőséget arra, hogy tanítványaink megmutassák tehetségüket társaiknak, tanáraiknak, szüleiknek.

Megalakítottuk a Tehetséges Fiatalok Egyesületét, melynek oszlopos tagjai iskolánk tehetséges diákjai közül kerültek ki. Az egyesület tagjai olyan, jelenleg egyetemmet vagy főiskolát végző fiatalok, akik egyszer a Csanád Vezér Általános Iskola padjait koptatták, és felelősséget éreznek az új, feltörekvő generációért. Az egyesület szabadidős programokat, sportnapokat, kirándulásokat szervez. Tagjai segítséget adnak az általános iskolás tanulónak a tanuláshoz, versenyekre való felkészüléshez. Megismertetik a diákokat a gimnáziumban és a felsőoktatásban folyó étellel.

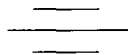
A 2010-ben megalakult Mezőkovácsházi Tehetségsegítő Tanács további lehetőségekkel segíti tehetségfejlesztő munkánkat. Tagjai a tehetség ügye iránt elkötelezett pedagógusok, vállalkozók, különböző szakterületen dolgozó szakemberek. A tanács vezetője a fenntartó részéről városunk polgármestere. A tanács célja: hálózat kiépítése Békés megye többi településével a tehetségek felkutatása és fejlesztése érdekében. A hálózatépítésen túl a tagok felvállalták a mentorálási feladatokat, Tehetségnap keretében bemutatják az elkészült produktumokat.

8. A program hatékonysága

A program hatékonyságának eredményeit évről évre tapasztaljuk, a mérések is ezt támasztják alá:

- a tanulók több területen dinamikusan fejlődnek,
- erősödik az iskolához, a tanuláshoz való pozitív hozzáállás, viszonyulás,
- a tanulási stratégiák hatékonyabbak,
- a tanulók szélesebb körű érdeklődéssel rendelkeznek.

Kiváló megyei és országos versenyeredmények is igazolják tehetségfejlesztő munkánk eredményességét. Iskolánk célja, hogy minden gyermek képességének megfelelő oktatásban részesüljön, sikeres és eredményes legyen az iskolában, s majd a felnőtt életben.

TISZTELETTELJES KÉRÉS ELŐFIZETŐINKHEZ!

Bízunk abban, hogy továbbra is töretlen támogatói, előfizetői maradnak lapunknak. Ennek reményében kérjük minden kedves Előfizetőnket, régiket és újakat, hogy a 2011. évi előfizetési díjat, amely 2500 forint, az alábbi számlára befizetni szíveskedjenek: OTP Csongrád Megyei Igazgatóság, Szeged, Módszertani Közlemények, 11735005-20003933. Kérjük, hogy a lap esetleges lemondását írásban közöljék a Kiadóhivatallal, mert ellenkező esetben továbbra is küldjük a folyóiratot, feltételezve, hogy esetleg a díj befizetésének késedelméről van szó.

Köszönjük megértésüket és támogatásukat.

A MÓDSZERTANI KÖZLEMÉNYEK KIADÓHIVATALA